

LISTY PRAHY 1[®]

kulturně společenský měsíčník

leden 1 2018

www.listyprahy1.cz

STRANA 2

Pozoruhodná žena

Růžena Ch. Urbanová – dvě výročí

Čas krabic

co s nimi po Vánocích

STRANA 3, 4

Kulturní přehled

programy divadel, koncertů i kina

Knižní soutěže

odpovězte a vyhrajte knihu

STRANA 4

Salon ASSO

nové místo pro setkávání

Očím na odív

nový pohled na středověké umění

PF
2018

všem našim čtenářům

Stříbrného plátna mámení

K návštěvě biografu odevždy zval filmový plakát. I tato speciální disciplína, kombinující v sobě umění reklamy a výtvarný vkus tvůrce i zadavatele, má svůj vývoj. V Muzeu hlavního města Prahy se můžete seznámit s podobou českého filmového plakátu třicátých a čtyřicátých let. Éra Oldřicha Nového, Vlasty Buriana, ale také Greta Garbo či Shirley Temple je na nich zachycena v té nejlákavější podobě.

ČESKÝ FILMOVÝ PLAKÁT 1931–1948

To je oficiální název výstavy, která shromáždila asi osmdesátku plakátů, reprezentujících toto – nejprve šťastné a rozverné, postupně válečné a poválečné období. Forma plakátu se tehdy ustálila do podoby takzvané „nudle“, tedy plakátu na šířku 30 a na výšku 100 cm. Pod tímto výrazem lze plakáty z té doby i dnes najít občas v různých aukcích a jsou vděčnou a nikoli levným sběratelským artiklem. Zde vystavené patří všechny do sbírek Muzea hlavního města Prahy.

Popularita filmového plakátu jako média šla ruku v ruce s vývojem a popularitou samotného filmu. Ten roku 1927 (v USA) a 1929 také u nás poprvé promluvil – a to rovnou hlasem Vlasty Buriana alias C. K. polního maršálka, a ještě měsíc před ním se poprvé rozezněl virtuózní houslovou hrou Jaroslava Kociana ve filmu Když struny lka-jí. Film se stal masovou zábavou a vznikaly i nové filmové společnosti, jejichž produkce útočila na pozornost filmového diváka – jak jinak než poutavými plakáty.

VYFOTIT SE SE SHIRLEY

Kvůli své nápadnosti a barevnosti, kterou jim propůjčila levná technologie ofsetového tisku, se staly plakáty – nudle – brzy velmi rozšířené a populární, přestože po umělecké stránce jejich autoři zřejmě velké ambice neměli. Nejčastěji zobrazili dva, tři filmové hrdiny, jejichž tváře či postavy poskládali umně do vymezeného prostoru a obklopili je výrazně barevnou kulisou. K nalákání návštěvníka pak patřily i reklamní výkřiky o jedinečnosti herců nebo informace o písních k filmu.

Z plakátů do ulic neshlíželi pouze slavní čeští herci jako Vlasta Burian, Antonie Nedošínská, Theodor Pištěk a později Nataša Gollová a další hvězdy našeho filmu, ale i tehdejší americké star – za všechny tanečnice a herečky Ginger Rogers, slavná dětská hvězda Shirley Temple, která se mno-

hem později stala americkou velvyslankyní u nás, či Clark Gable. Ve třicátých letech byly u nás populární i mnozí němečtí herci – Hans Moser nebo Rolf Wanka a jiní. S tvářemi těch všech a mnohých dalších, dnes

zapomenutých herců a hereček, se setkáme na plakátech jak v podobě fotografií, tak i kreslených portrétů. Některé hvězdy na výstavě rozdávají úsměvy i ve své (nad) životní velikosti jako figuríny a nabízejí možnost společné fotky. Ale nejen to.

KINO V MUZEU

Zadní část sálu stylizuje dřevěnými lítacími dveřmi s kulatými okénky, jaká bývala ve starých kinech, i malý potměnlý kinosál. Zde jsou promítány ukázky z několika českých filmů, jejichž plakáty tu visí vystavené – například i slavná Tři vejce do skla s Vlastou Burianem nebo film o Františku Kmochovi To byl český muzikant. Potěšit se můžeme i s ukázkou Pohádky máje nebo s Muži v ofsidu. Plakát k tomuto filmu ostatně zaujme výrazností a úderností použitých fotografií, a také zdůrazněným sdělením, že jde o film Paramountu. V muzejním „kinosálku“ nechodí sice prodávací eskyma, které by je – tak jako kdysi – divákům nabízel z košíku před představením. Zato tu najdeme v malé vitrince dobové vystřihovánky v podobě roztomilé Shirley – to pro holčičky, anebo upomínkové pohlednice dospělých filmových hvězd, které obdivovatelům sloužily ke sbírání jejich podpisů. Zajímavostí jsou i pěkné tištěné programy k filmovým představením. Bylo zvykem je vydávat ke každému filmu, tak jak to dnes známe pouze z divadel nebo koncertů.

Výběr plakátů je zajímavý nejen svou, dnes romanticko-naivně vnímanou podobou. Zajímou i filmové tituly samotné a další informace, které na plakátech čteme. Například film Řeka prezentovaný jako „drama ze života drobných lidí z Posázaví“ má (v roce 1933) dvojязыčnou, česko-německou podobu, byl úspěšně prodán i do Německa. Usmějeme se nad plakátem k americkému, „celým světem obdivova-

nému velkofilmu“ Únos do Petrohradu, na němž jsou hlavní hrdinové nejen vyjmenováni, ale i stručně charakterizováni jako například „největší tragéd Harry Baur“ či „krásný a mužný Georges Ribaud“. A s překvapením tu najdeme i plakát k filmu Babička, tedy Grossmutter, podle Boženy Němcové, uváděnému v našich kinech v roce 1940. Titulní postavu ztvárnila Terezie Brzková, produkoval Lucerna film. Dílo s tak jasným národním zaměřením tedy mohlo putovat českými kiny i v protektorátu. Za jakých okolností a za jakou cenu? Pohled na česko-německý plakát, i když s laskavou tváří babiččinou, prostě zarazí. Podobně zkoumám i plakáty z posledního, výstavou zachyceného období 1945–1948. Zlom, který začal znárodněním Barrandovských ateliérů hned v roce 1945 a dovršen byl znárodněním celého československého filmového průmyslu, přinesl vzápětí i konec jejich éry v této podobě.

Procházka mezi barvou a úsměvy hýřícími plakáty proto vyvolá nejen lehkou nostalgii, ale i otázky. Jak to tenkrát bylo? A co našim potomkům za pár desítek let řeknou plakáty z dneška?

Muzeum hlavního města Prahy, Na Poříčí 52, Praha 8, denně kromě pondělí 9.00–18 00 hodin do 11. března 2018.
Martina Fialková

Šíma a Toyen na únorové aukci v Mánesu

Aukční síň Adolf Loos Apartment and Gallery pořádá v neděli 4. února 2018 od 14 hodin další ze svých oblíbených aukcí. Nabídne velké množství kvalitních uměleckých děl, přes práci na papíře či plastiku až k olejomalbě. Návštěvníci budou mít možnost shlédnout exponáty v rámci předaukční výstavy ve velké výstavní síni v Mánesu od 20. ledna do 3. února, vždy od 10 do 18 hodin. V neděli 4. února bude výstava přístupná až do konání aukce, tedy od 10 do 13.30 hodin.

Aukce společnosti Adolf Loos Apartment and Gallery patří tradičně k těm nejoblíbenějším v České republice. Sběratelé si je oblíbili nejen díky vysoké kvalitě nabídky, ale i pro důraz, který je kladen na prověrování autenticity nabízených položek. Přímou spoluprací s Národní galerií v Praze, s ruskou Národní galerií Belvedere, s předními znalci umění a restaurátory.

Mezi nejceněnější díla aukce patří obraz *Bouře ve Fécamp* (1953, olej) od Josefa Šímy. Šíma patří k největším postavám, které určovaly podobu umění 20. století a zaujímá v něm výlučné postavení. Obraz pochází ze švýcarské sbírky významné sběratelky Marie Čákrtové, která malíře podporovala a která obraz zakoupila přímo od něj. Významný olej jde do aukce s vyvolávací cenou 2.950.000 Kč.

Mezi další významná umělecká díla, která únorová aukce v Mánesu nabídne, patří bezpochyby zcela výjimečný obraz *Lavandières de nuit* (1953, olej) od Marie Čermínové-TOYEN. Toyen byla bezpochyby

Josef Šíma, *Bouře ve Fécamp*

největší a nejuznávanější malířkou první poloviny 20. století. Obraz je vyžádán NG v Praze na výstavu *Bonjour Monsieur Gauguin, čeští umělci a Bretaň 1850–1950*. Výstava se uskuteční v Bretani a poté se přesune do Národní galerie v Praze. Obraz jde do aukce s vyvolávací cenou 3.950.000 Kč. V aukční nabídce se také objeví vynikající obraz *Zimní krajina* (1911, olej) od Jindřicha Pruchy. Obraz, který bude nabízen v aukci, dokončil Prucha v zimě na přelomu let 1910 a 1911. Olejomalba bude nabízena za vyvolávací cenu 400.000 Kč. Unikátní obraz od **Františka Muziky**, olej na plátně s názvem *Mohyla I.* (1960, olej), bude nabízen za vyvolávací cenu 800.000 Kč. Významným dílem je v aukci zastoupen **Jan Preisler** s olejem *Alegorie* (1912–1913, olej). Obraz původně pro zámek v Novém Městě nad Metují jde do aukce s vyvolávací cenou 1.200.000 Kč. **Miloš Jiránek** bude zastoupen oboustranným obrazem s ná-

zvem *Děvče v bílé halence* (*Židovská kráska*) / *Krajina ze Slovácka* (olej) s vyvolávací cenou 490.000 Kč. V aukci se také objeví krásný obraz od **Františka Kupky**. Kvas na papíře s názvem *Hudba* (1930, kvas) vytvořil Kupka jako studií k oleji se stejným názvem, který je umístěn ve sbírce Musée national d'art moderne, Centre Georges Pompidou v Paříži. Tato významná studie jde do aukce s vyvolávací cenou 1.390.000 Kč. Společnosti Adolf Loos Apartment and Gallery se podařilo získat do aukce několik děl ze slavné **sbírky Eduarda A. Safarika**. V roce 2016 prodávala již první soubor z této sbírky. Jde tak o poslední možnost zakoupit umělecká díla pocházející z této slavné a unikátní kolekce. Do aukce jde i výjimečné sbalzo (měděný reliéf) *Umučení sv. Tomáše* (kolem 1740) od **Ferdinanda M. Brokoffa**. Unikátní dílo jde do aukce s vyvolávací cenou 180.000 Kč.

Mezi nejvýznamnější díla aukce patří bezpochyby také obraz *Na lovu* (1905, olej) od **Jaroslava Věšína**. Věšín je mnoha díly zastoupen v NG v Praze a v NG v Sofii. Nádherný obraz jde do aukce s vyvolávací cenou 990.000 Kč. Pozornost sběratelů jistě přitáhnou také skvělá umělecká díla moderních umělců, například modrý stůl od **Yves Kleina**, nebo díla současných umělců jako je **Jan Merta**, **Křištof Kintera** a další.

Aukce: neděle 4. února od 14.00
Místo: Výstavní síň Mánes, Masarykovo nábřeží 250/1, Praha 1

U Zlatého kohouta

ČAJOVNA

Michalská 3., Praha 1

www.caj-u-kohouta.cz

Další rok s osmičkou

Nadešel rok 2018 a s ním i akademická otázka: „Jaký bude další rok s osmičkou na konci?“ Celkem logicky, neboť z nějakého neznámého důvodu mají často „osmičkové“ roky v našich dějinách vždy přelomovou nebo alespoň důležitou roli. Co bylo již na toto téma napsáno článků, statí i knih.

Těžko pátrat v prapočátcích našich dějin. Tam se přesný rok mnohdy těžko doloží. I když – třeba roku 1108 nechal kníže Svatopluk vyrazit přední členy rodu Vršovců, čímž po stejné potřeby Slavníkovců stanul v čele našich zemí jediný rod. Z dnešního pohledu s převážně pozitivními výsledky.

I letopočet bitvy na Moravském poli, 26. srpna 1278, končí osmičkou. Rok nepřilíš radostný – porážka (a smrt) českého krále Přemysla Otakara II. římským králem Rudolmem I. Habsburským.

Osmička je spojena i s Karlem IV., synem dědičky zmíněných Přemyslovců Elišky a českého krále Jana Lucemburského. Karel je dodnes (podle mne zcela právem) považován za jednu z nejvýznamnějších osobností českých dějin. Ostatně v roce 2005 s převahou zvítězil v anketě Největší Čech. Jeho „osvícená“ vláda skončila jeho smrtí 29. listopadu 1378.

Českou osudovou číslovku reprezentuje rovnou dvěma osmičkami i „Třicetiletá válka“, celoevropský konflikt v letech 1618 až 1648. Vlastní válku započala revoluce stavů v zemích Koruny české proti panovníkovi. Ani z těchto „osmiček“ naše země nevyšly zrovna nejlépe.

Rovněž „revoluční rok“ 1848, kdy – kromě jiného – vojska generála Windischgrátze potlačila shromáždění studentů, je pro naše dějiny poměrně důležitý. Nebyl sice zrovna pozitivní, ale započaly mnohé „vlastenecké“ procesy, které vyvrcholily například roku 1868 položením základního kamene Národního divadla.

Z doby nedávno minulé pak jen vyčtu: nešťastný rok 1938, stejně tak roky 1948 a 1968.

A nakonec si nechám (podle mne veskrze pozitivní) osmičku, respektive hned dvě, počítám-li i datum: 28. října 1918. Tehdy byla oficiálně vyhlášena naše samostatnost.

Doufáme tedy, že rok stoletého výročí naší samostatnosti, jakoli lze o její podobě, výhodách či nevýhodách diskutovat, bude jen a pouze kladný, pro nás i naši republiku šťastný a úspěšný.

Do roku 2018 jen to dobré!

Ondřej Sedláček

PŘIPOMEŇME SI V LEDNU

- 1. 1. 1718 byla zřízena Stavovská inženýrská škola a vznikl základ specializované technické knihovny – později Státní technické knihovny a nyní Národní technické knihovny – **300 let**
- 1. 1. 1853 vyšlo první číslo časopisu Živa, nejstaršího českého přírodovědného časopisu; založil Jan E. Purkyně – **165 let**
- 1. 1. 1993 ČR přijata za člena Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a za člena Severoatlantické rady pro spolupráci – **25 let**
- 6. 1. 1918 na shromáždění říšských a zemských poslanců v Praze byla přijata Tříkrálová deklarace s požadavkem sebeurčení národů – **100 let**
- 11. 1. 1158 kníže Vladislav II. se stal druhým českým králem – **860 let**
- 21. 1. 1898 podnikatel a přírodovědec Josef Jan Frič zakoupil k vědeckým účelům pozemek v Ondřejově, na kterém založil hvězdárnu – **120 let**
- 22. 1. 1888 vyšel první sešit Ottova slovníku naučného – **130 let**

–PR–

Cukrárna „Na nádvoří“

Ochutnejte největší věnečky a větrníky v Praze!

Vyzkoušejte zákusky podle osvědčených domácích receptů!

Přijďte na snídani!

- zákusky z kvalitních surovin
- svatební dorty podle vyzkoušených receptů
- dětské dorty s pohádkovými motivy
- speciální dorty s libovolným potiskem
- sladké i slané snídaně
- káva a čaj s sebou
- wifi zdarma

Otevřeno: pondělí až pátek 8.30–19.00 sobota 10.00–19.00

Kde nás najdete?

Projďte na nádvoří domu Národní 37/38, Praha 1 tel.: 725 766 583

Provozuje Pražská plynárenská Správa majetku, a.s.
U Plynárny 500, 145 08 Praha 4, www.ppsm.cz

PPSM
PRAŽSKÁ PLYNÁRENSKÁ SPRÁVA MAJETKU, A.S.
ČLEN KONFERENCE PRAŽSKÁ PLYNÁRENSKÁ SPRÁVA MAJETKU, A.S.

Růžena Charlotta Urbanová – cestovatelka, novinářka i malířka

Když v lednu 1947 vyšlo historicky první číslo časopisu *Vlasta*, jehož vznik iniciovala Milada Horáková, bylo plné exkluzivních článků a fotografií. Obsahovalo mimo jiné i poutavou reportáž, jejíž autorkou byla první šéfredaktorka *Vlasty* Nina Bonhardová, s názvem *Cesta kolem světa R. Ch. Urbanové*. Dočítáme se zde o slavné osobnosti, vítané v Praze roku 1946 s velkou úctou. Dnes jméno Růženy Charlotty Urbanové zná snad jen několik odborníků, a přitom jde o velmi pozoruhodnou ženu.

Život cestovatelky, sběratelky v Tichomoří a v Indonésii, ale také významné malířky a spisovatelky se stal předmětem zájmu odborné pracovnice Náprstkova muzea, Dr. Dagmar Pospíšilové. Navíc má Růžena Charlotta Urbanová v roce 2018 dvě kulatá jubilea. V březnu uplyne 40 let od její smrti (31. 3. 1978 v holandském Haagu) a v říjnu pak 150 let od narození (17. 10. 1888 ve středočeské obci Pavlíkov u Rakovníka). **Jak jste se k odkazu Růženy Charlotty Urbanové dostala? Zнала jste její jméno již ze studií?**

Pracuji v Náprstkově muzeu od roku 1994. Svým zaměřením jsem indoložka, ale mám ve správě nejen sbírky z jižní, ale i z jihovýchodní Asie, které zahrnují Indonésii. Jméno Růženy Urbanové jsem neznala ani ze svých studií, s jejím odkazem jsem se seznámila až v Náprstkově muzeu. V rámci zpracování sbírek se v posledních třiceti letech ve všech muzeích zkoumá jejich autenticita, původ. Sbírká Urbanové je významná historickým kontextem i samotnou osobností sběratelky. Zabývám se jí průběžně už několik let, v poslední době kvůli přípravě publikace intenzivněji.

Co víme o paní Růženě ze doby, než dospěla k cestování a sběratelské činnosti? O prvních třiceti letech jejího života mnoho nevíme. Fakta, která máme, jsou z matřiky. Narodila se 17. 10. 1888 v Pavlíkově a měla tři sourozence. Prarodiče byli rolníci, ale rodiče už patřili k bohatší vrstvě, matka pocházela ze mlýna, otec byl řezník a hostinský a měl i nějaké polnosti. Domovské listy kolem roku 1900 už ale v Pavlíkově rodinu neuvádějí. Velkou záhadou je, proč rodina z Pavlíkova odešla. Jsem v kontaktu s prasynovcem paní Růženy, který tvrdí, že odešli do Saské Kamenice, tedy Chemnitz v Německu a odtud do Holandska. Tam se seznámila s Václavem Urbanem, o hodně starším bohatým obchodníkem, kterého si vzala. Žili v Haagu, muž ji dobře zabezpečil. **Na fotografii z ateliéru vidím krásnou**

mladou ženu oblečenou podle módy tehdejších filmových hvězd. Asi v té době vedla spíš život bohaté měšťanky než dobrodružky? Měla vlastně děti?

Růžena sama děti neměla. Z její korespondence s přírodovědcem Karlem Dominem kolem roku 1920 víme, že k sobě vzala tříletou dceru bratra Emanuela, který zemřel na tuberkulózu, a Urbanovi si dívku osvojili (dospělosti se bohužel nedožila, zemřela také na tuberkulózu). Urban obchodoval po Evropě se sklem a různým průmyslovým zbožím, založil také společnost pro obchodování s Austrálií. Růžena se mezitím silně angažovala pro „českou věc“, propagovala mladé Československo v zahraničí a stěžovala si, že oficiální místa dělají velmi málo. V lednu 1923 však Urban zemřel. Růžena pustila pronájem domu v Haagu a přestěhovala se do Paříže, kde si pronajala byt a ateliér. Ve 20. letech studovala, malovala a cestovala. Mohla si to dovolit, byla finančně nezávislá, protože zesnulý manžel ji dobře zabezpečil. Vystavovala jak v Paříži tak v Praze a sklízela dobré kritiky. Malovala krajiny, portréty, akty i zátiší. V tvorbě ji silně inspiroval impresionismus, hledala ale svoji vlastní cestu. Bohužel, mnoho obrazů se nedochovalo (pokud nejsou v soukromých sbírkách).

Růžena Urbanová je ale také autorkou řady knih a působila jako novinářka. Kde její tvorba vycházela?

Její články vycházely v různých českých i zahraničních časopisech a novinách, ale těžko se dohledávají, asi psala pod pseudonymy. Pracovala pro agenturu Čechopress. Zřejmě psala např. o pařížské světové výstavě z roku 1937. Reportáž ve *Vlastě* říká, že je autorkou dvou úspěšných románů psaných ve francouzštině. V dalším díle Bílý pták z roku 1937 vyslovila své obavy o osud Československa. Titulů však vydala ve Francii více.

A soukromý život ve 30. letech?

Ovdovělá Růžena se kolem roku 1929 pro-

vdala podruhé za majitele vily a mlýna v Říčanech u Prahy ing. Václava Holuba. Zdá se, že i nadále dost cestovala a střídavě žila mezi Prahou a Paříží. Z korespondence vyplývá, že se kolem roku 1935 s ing. Holubem rozvedla. Proдалa vilu a koupila si činžovní dům na Vinohradech. V roce 1938 – to jí bylo padesát, se rozhodla vydat na cestu kolem světa ze žurnalistických důvodů.

Kudy se vydala?

Odjela lodí z Marseille v březnu 1939. Nejprve se zastavila na Tahiti, kde nějaký čas pobyla, i zde malovala a patrně psala a cestovala po okolních ostrovech. Zde nasbírala první předměty, například tapu, vyrobenou ze stromové kůry a používanou na výrobu oděvů. Plula dále na východ na Novou Kaledonii a Vanuatu přes Singapur do Surabaje na ostrově Jáva. Odsud cestovala po dalších indonéských ostrovech, zvláště na Bali, kde malovala. V Surabaji ji však zastihla II. světová válka. Ještě stihla odeslat část sbírky, ale když do Surabaje dorazili Japonci, sama se už evakuovat nestáčila. Byla internována jako většina Evropanů, vězněna a mučena. Podařilo se jí ale přežít a trvalo ještě víc než rok, než byla na podzim 1946 repatriována.

Cestovala sama? Neměla jako žena žádné společníky?

Paní Růžena nebyla samotářský typ, byla společensky aktivní a všude, kam přijela, měla řadu přátel, ale tyto cesty podnikala sama. Poté, co přežila válku v Indonésii a vrátila se do vlasti, navázala na své novinářské působení. Do tohoto období spadá ona reportáž Niny Bonhardové, uveřejněná v prvním čísle časopisu *Vlasta*. Až do roku 1948 žila střídavě mezi Paříží a Prahou, ale svět se zásadně změnil. Také majetek Růženy Urbanové během války utrpěl a po roce 1948 o svůj majetek v Československu přišla úplně.

Pojdme se ale konečně podívat na její etnografickou sbírku z Indonésie, kterou Náprstkovo muzeum opatruje. Co v ní je? Sbírká dnes čítá kolem 300 předmětů. Asi třetinu tvoří textil. Dále předměty uměleckého řemesla, šperky, různé dřevorezby, tradiční malby, javánské loutky, masky, několik zbraní, pletené schránky a několik párů

Růžena Charlotta Urbanová

obuvi. Sbírká obsahuje také dvě velmi zajímavé malby balijských umělců, ovlivněné evropským uměním. Paní Růžena se jako jediná Češka zapojila do trendu evropských umělců, kteří ve 20.–30. letech minulého století odjízďovali tvořit na Bali, kde svoji tvorbou ovlivňovali místní umělce.

Byla sbírka vystavována jako celek: jako sbírka R. Urbanové? A jak je významná? Zatím byly vystavovány vždy jen jednotlivosti. Vědecké zpracování, které právě probíhá, má vést k tomu, aby byla zhodnocena jako celek a dána do kontextu doby a dalších sbírek. My nyní předměty restaurujeme a dokumentujeme.

Co bude obsahovat publikace, kterou připravujete?

Oborná monografie, na které pracuji, vyjde v angličtině. Její spoluautorkou je Dr. Fiona Kerlogue z Londýna. V životopisné části budou všechny známé údaje o R. Urbanové. A také podkapitola o cestovatelství ve 30. letech zaměřená na typy sbírek, vznikajících v té době. Ale myslím, že by o paní Růženě potom měla vzniknout i životopisná publikace v češtině, protože to je neprávem zapomenutá osobnost.

Jak se tedy vlastně její sbírka do muzea dostala, darovala ji?

Právě v kritické době únor – duben 1948 probíhala v Náprstkově muzeu indonéská výstava, na kterou zapůjčila předměty ze svých sbírek. Ty se jí ještě vrátily. Když komunisté po únoru 1948 převzali moc, Růžena Urbanová přišla o dům na Vinohradech i o vše další a sbírky se tak dostaly definitivně k nám. Toto období muselo pro ni být velmi těžké. V padesátých letech sem

na francouzský pas zřejmě občas přijížděla a snažila se i prostřednictvím advokáta dosáhnout toho, aby její sbírky nebyly vedeny jako konfiskát, ale jako dar muzeu. Ani knihy zde už vydávat nemohla, ale zajímavé je, že v sedmdesátých letech vyšly v nakladatelství Vyšehrad knihy, které ilustrovala.

Růžena Urbanová se dožila vedadesátilet. Jaký byl závěr jejího života?

V Paříži měla údajně ateliér po Gauguinovi. Byla na to místo velmi vázána, žila a malovala v té části města už od 30. let. V 70. letech se ale čtvrt' bourala, protože zde budovali metro. Růžena to ve vysokém věku vnímala tragicky, jako velkou ztrátu. Přesunula se opět do Haagu, kde dožila v nájemním bytě. Je pohřbena ve čtvrti v Scheveningen.

Jaký je váš osobní pohled na tuto ženu?

Růžena Urbanová byla jistě fascinující osobnost. Měla velký šarm a muži ji bezesporu velice obdivovali. Myslím, že to bylo dáno jednak jejím fyzickým zevnějškem, ale hlavně její inteligencí, tím, jak se vyjadřovala, co reprezentovala, co dělala. Chovala se ze současného hlediska velice emancipované a v životě zvládla i velmi těžké chvíle. Může být inspirací i pro dnešní ženy, protože reprezentuje všechny silné, sebevědomé, vzdělané ženy, které najdou v sobě odvahu říct tak, jak se jim líbí, dělat to, co je baví.

Martina Fialková,

Foto ze sbírek Národního muzea – Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur

Soutěž o audioknihy

Správné odpovědi na soutěžní otázky z historických zajímavostí Prahy z prosincového čísla Listů Prahy 1:

- Nejstarší kostel v Praze je **bazilika a klášter sv. Jiří na Pražském hradě**.
- Pomník na studentskou kolonii tzv. Kolonku najdeme **uprostřed tramvajové smyčky Špejchar na Letné**.
- Barokní sochař Matyáš Bernard Braun je pohřben v **kostele svatého Štěpána ve Štěpánské ulici**.

Správné odpovědi zaslali a audioknihy z nakladatelství Tebenas získávají:

Hana Kosíková, Pavel Beneš, Romana Součková .

Krabice povánoční

Po Vánocích je čas prázdných krabic. Je škoda je hned vyhodit, zejména pokud máte děti. Povím vám příběh, který je pravdivý, protože se stal mně.

Jednou takhle po Vánocích jsme měli v předsíni krabici, ve které nám přišla jiná krabice s vysavačem. Krabice, ta svrchní, čekala, až ji někdo odnese ke kontejneru. Tam ale byla spousta jiných krabic, tak ta naše krabice čekala v předsíni.

A moje děti ji adoptovaly. Udělaly z ní hrad. Skryš. Bunkr. Pak auto. A pak do ní prostě lezly a zase lezly z ní. Furt.

A taky zjistily, že se vůbec nezlobím, když vezmou fix a počmárají ji. Když čmárají na dveře, to se zlobím. Na krabici ne.

A pak v ní chtěly spát. To pak samy vyhodnotily, že není zas tak pohodlné, ale zkusily to.

Časem už bylo u kontejnerů prázdné, ale já s vynesemím krabice od krabice s vysavačem nespěchal. Naopak, trochu

jsem zalpil rozpadající se spoje.

A pak jsem dětem pomohl na boky krabice lepit menší krabičky. Nevím, co to mělo být, ale bavili jsme se skvěle.

A pak se rozpadla. Tak jsme ji rozložili a smutně na ni hleděli. A jak tak byla rozložená, tak děti vzaly vodovky a šly ji pokreslit. Já si šel dát kafe. Nemusím být u všeho.

A pak se rozpadla (voda z vodovek) a krabice byla na vyhození. Jenže jsme měli v záloze ještě tu krabici od vysavače, která přišla v téhle první krabici.

Co tím chci říct? Že nemusíte hned vyhazovat krabice, když nevíte co s nimi. Dejte je dětem, třeba něco vymyslí. A teprve pak je vyhodte. Ty krabice.

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

EKORUBRIKA

Koncerty na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola

uvádějí

v úterý 16. ledna 2018 od 18.00

56. koncert na schodech

SWING CABINET

Swing Cabinet je malý, jazzový orchestr, který interpretuje skladby

30. a 40. let minulého století.

Hraje především upravený repertoár velkých swingových bigbandů a autorů, jakými byli D. Ellington, C. Basie, J. Hodges, J. Ježek a další. S orchestrem vystupuje jako stálý člen zpěvačka Ema Euler.

SCARABEUS

GALERIE SCARABEUS
Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
tel.: 603 552 578
scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz
út–pá 12.00–18.00, so–ne 11.00–18.00
*Komentované prohlídky, případně výtvarné dílny
loutek pro školy a skupiny nad 6 osob
út–pá od 9–12 po tel. dohodě nebo mailem.*

**LOUTKY A RODINNÁ
LOUTKOVÁ DIVADLA na Letné**
Expozice, která je uspořádána na počest zřazení
Loutkářství na Slovensku a v Česku
do Reprezetativního seznamu nehmotného
kulturního dědictví UNESCO.

**Muzeum kávy Alchymista.
KÁVA A KÁVOVINY
v proměnách času a kultur**
O historii kávy a kávových náhražek, o jejich pěstování,
sklizení, zpracování a přípravu nápojů.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna Praha 1
Ústřední knihovna, Mariánské nám. 1, P 1
www.mlp.cz/akce
program v lednu

5. 1.	Čaj se Sherlockem Holmesem	17.00
18. 1.	Dopoledne pro mrňousky Hravá dopoledne se čtením pro děti od 3 let.	10.00
27. 1.	5x5xTriumvirát Skupina lektorů, kteří se věnují tvůrčímu psaní, připravuje literární dílny pro autory sci-fi a fantasy. Setkání proběhnou v termínech	13.00
27. 1., 24. 2., 24. 3., 21. 4., 26. 5., 23. 6.		

Otevřeno v provozní době, vstup volný.

kulturníportál.cz

Kulturní portál.cz, s.r.o., Vodičkova 41 – pasáž Světozor, P 1
on-line objednávky: www.kulturniportal.cz
222 984 272, 603 805 271, po–pá 9.00 – 19.00
Vstupenky též v síťích TicketPro, Ticket Portal a Ticket-Art.

Divadlo Gong, Českomoravská 2420/15a, Praha 9
11. Poslední ze žhavých milenců 19.30
18. Natěrací 19.30
24. S pydlou v zádech 19.30
Divadlo Semafor, Dejvická 27, Praha 6 19.30
29. Dvě facky a pohřeb aneb Luděk Sobota ještě žije

DIVADLO ORFEUS
Plzeňská 76, Praha 5
604 909 517, divadlo@orfeus.cz
www.orfeus.cz

11. R. de Obaldia: Mopslíkem z lásky
16. I. Vodsedalek: Falešný je výklad dějin, bez mé vlastní osoby
18. P. H. Cami: Návrh Opilcovy dítěte a Zelené Karkulky
23. I. Machulíková: Jako Šiml odpouštíme...
25. S. Mrožek: Kouzelná noc
30. P. H. Cami: Návrh Opilcovy dítěte a Zelené Karkulky
Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

STUDIO CITADELA

**BOHNIČKÁ DIVADELNÍ
SPOLEČNOST**

Klimentská 16, Praha 1, 222 310 737, 720 331 160
info@studiocitadela.cz, www.studiocitadela.cz. Kulturní místo pro vědecký kolektiv. Studio s otevřeným chráněným programem
tvůrčích dílen pro širokou skupinu kulturní veřejnosti a postižených
spolupobčaní. Cafégalerie je otevřena po-pá 14-22, so-ne 16-22.
Wi-Fi FREE.

BOHNIČKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST
13. FRIDA! 20.30
Tradiční vystoupení BDS v rámci mezinárodního setkání.
60. česko-slovenská psychofarmakologická konference,
Lázně Jeseník, www.cnps.cz
Studio Citadela dětem 15.00
28. O rybabě a mořské duši
Divadlo Liberta, Strašnické div., ul. Solidarity 1986/53, P 10
VYSTAVA:
Brány k poznání Iveta Skálavá-Špatenková
Léčivé obrazy-mandaly, tisk na plátno a ruční malba.
Pravidelné programy: info@studiocitadela.cz
Společné zpívání (po 18-19 hod), tel.: 721 739 544
Společné ateliér, tel.: 606 952 175 (www.kathak.wz.cz)
Bohnička divadelní spol., tel.: 720 331 160

Za podporu děkujeme: Hl. městu Prahy, Městské části Praha 1, Ministerstvo kultury ČR, ad.

Cinoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1; pokladna 211 151 877,
www.cinoherniklub.cz

8. Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho	
9. Osířelý západ	
10. Tanec bláznů	
11. Tramvaj do stanice Touha	19.00
12. Sexuální perverze v Chicagu	
13. Svatba pozdního léta	
14. Masky a tvář	
15. Kati	
16. Kati	
18. Dámský krejčí	
19. Černý med <i>premiéra</i>	
20. Tanec bláznů	
21. ČK uvádí: (ne)chtěná útěcha	
22. QED (Kvantová elektrodynamika)	
23. Léda (Manželskonemanželská povídka)	
24. Černý med	
25. Zrada	

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

leden

POŘADY PRO SENIORY

Ztajená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, sraz vždy ve 13.45.

13. 1.	Tuze záhad k Rejdišti a křižovnickému konventu - sraz před Městskou knihovnou na Mariánském náměstí
20. 1.	Údivnosti podél tepny dvou měst - sraz před Novou scénou ND na Národní třídě
27. 1.	Od „Louže“ pověstové spění na Malé náměstí - sraz před Novou radnicí na Mariánském náměstí
3. 2.	Retrospekce od Hopfenštočiho domu - sraz před Vyšší divčí školou ve Vodičkově ulici

PLACENÁ INZERCE

Jistab
STK HOROMĚŘICE
tel./fax: 220 970 080
tel./fax: 220 971 504
Po–Pá 6.15 – 18.00
So 8.00 – 12.00
BEZ OBJEDNÁNÍ
www.jistab.cz

**NOVĚ
OTEVŘENO**

**AUTO KELLY
AUTOSERVIS**

STK EMISE

**PNEUSERVIS
KLEMPÍŘSKÉ
A MECHANICKÉ PRÁCE**
MOTOCYKLY, OSOBNÍ
A NÁKLADNÍ AUTA,
AUTOBUSY, TRAKTORY
IDV – dovozy, přestavby
www.abhcar.cz

Horoměřice, PRAHA-ZÁPAD, Suchbátůvská 682

divadlo
Spejbla a Hurvínka

Dejvická 38, Praha 6
pokladna po 13.00–18.00, út–pá 9.00–14.00 a 15.00–18.00
(do 19.00 hraje-me-ij) so-ne – 9.30–11.30 a 12.00–17.00
(hraje-me-ij), tel.: 224 316 784, 607 911 458, 224 316 186,
607 057 459, dsh@volny.cz, www.spejbl-hurvinek.cz

27. Pohádky pro Hurvínka	14.00, 16.30
28. Pohádky pro Hurvínka	10.30, 14.30
30. Pohádky pro Hurvínka	10.00, 14.30
31. Pohádky pro Hurvínka	10.00

Pro dospělá diváky
26. To nejlepší s S+H 19.00

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Divadlo pohádek

Kulturní portál.cz, s.r.o., Vodičkova 41 – pasáž Světozor, P 1
on-line objednávky: www.divadlopohadek.cz
222 984 272, 603 805 271, po–pá 9.00 – 19.00
Vstupenky též v síťích TicketPro, Ticket Portal a Ticket-Art.

Divadlo Bez zábradlí, Jungmannova 36/31, Praha 1

6. Kocour v botách	11.00
7. O pejskovi a kočička	11.00
12. Pat a Mat jedou na dovolenou	15.30
13. Princové jsou na draka	11.00
14. Kránošské pohádky	11.00
19. Ferda mravenec	15.30
21. Ctyřlístek v pohádce	11.00
26. Kocourek Modroočko	15.30
27. Kránošské pohádky 2: Anče a Kuba	

mají Kubička	11.00
28. Ať žij duchové!	11.00
28. Ať žij duchové!	13.30

Divadlo Image
14. Zimní příhody včelích medvídků 15.00
21. Kryšáci a ztracený Ludvík 15.00

Divadlo Hybernia
20. Jaroslav Uhlíř: hodina zpívání s kapelou 10.30

PLACENÁ INZERCE

Recepční v centru Prahy
HPP či DPP,
pohodový kolektiv, Aj,
Info: 721 772 165

ŘÁDKOVÁ INZERCE
tel.: 257 533 280-1 | listyprahy1@jalna.cz

■ **PSACÍ STROJE, KALKULAČKY, SKARTOVAČE**
opravy, prodej – tel.: 241 412 507,
www.psacistroje.cz

■ **SÍDLO PRO S. R. O., OSVČ V PRAZE**
od 149 Kč/měsíc, tel.: 728 991 247
www.SidloproFirmuPraha.cz

Nový salon v Praze 1

Již několik století se lidé různých profesí, kteří mají zájem o kulturně-společenská setkávání, rádi scházejí v privátních prostorech zpřístupněných mecenáši těchto přátelských aktivit.

Jedním z takových komornějších míst se od podzimu loňského roku stal i suterén Salon ASSO, pojmenovaný podle názvu showroomu provozující a podporující společnosti. V tomto prostoru se konají podvečerní setkání při příležitosti proměny expozice, která salon zdobí, ale i kratší komponované pořady a prezentace, jejichž předmět často souvisí s charitativními aktivitami majitele salonu. K odběru aktuálních informací o programu je možné se přihlásit na salon@asso.cz.

Pro sezónu 2017/2018 vyzdobili Salon ASSO pravidelně proměňovaným souborem svých prací Karel Aubrecht (grafika a obrazy) a Marek Dobeš (keramika a plas-

tiky), kteří si zvou výrazné hosty z řad kolegů a přátel. Hostem právě probíhajícího salonu je Petr Kubín (computerová grafika – 6 × m²), který společně se svým spolucestovatelem Emanueleem Rothem uvedl v prosinci 2017 vyprávění a promítání o jejich společných dobrodružných výpravách na jiné kontinenty; další repríza/pokračování tohoto večera se právě připravuje. Zájemci si mohou na místě zakoupit drobnou originální grafiku. Salon ASSO je jedním z přátel FOD – Klokánek Hostovice.

Salon ASSO, Biskupská 8, Praha 1, vstup volný v pracovních dnech od 10.00 do 17.00 hodin, do 2. února 2018

Pohled do části Salonu ASSO

Soutěž pro čtenáře Listů Prahy 1 Petra Soukupová: Nejlepší pro všechny

Desetiletý průšvihář žije v Praze s matkou, divadelní herečkou, která si s jeho výchovou ani s vlastním životem příliš neví rady. Když potom Hana dostává nabídku na natáčení seriálu, bere ji jako příležitost, jak své problémy vyřešit. Přestěhuje syna k babičce na venkov a namlouvá si, že pro něj bude nejlepší, když změní prostředí, a pro její matku zase to, že nebude sama. Syn se ale cítí zrazený a zoufalý tím více, že rázná babička má jasnou představu o tom, jak by měl život všech kolem ní vypadat. Soukupová ve své vrcholné formě znovu ukazuje, jak bravurně dokáže zachytit vyhocené rodinné vztahy a prožívání dětského hrdiny v okamžiku, kdy si uvědomuje svou bezmoc ve světě dospělých. A také bezmoc dospělých vůči svým vlastním představám o štěstí. Knihu vydalo nakladatelství Host. Na tři čtenáře, kteří správné odpovědi na tyto soutěžní otázky, čeká kniha v redakci.

1) **Se kterým jiným knižním titulem je kniha Nejlepší pro všechny volně propojena?**

2) **Jaké je jméno hlavního dětského hrdiny?**

3) **Jak se jmenuje autorčina prvotina, za níž získala Cenu Jiřího Ortena?**

Odpovědi zasílejte do 15. 1. 2018 na listyprahy1@jalna.cz nebo na adresu Nakladatelství Jalna, Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6

Redakce

Působivé kouzlo svatých obrázků

Svaté obrázky přinášejí vzhled do náboženského života doby, kdy vznikaly. Období jejich největší produkce v Praze spadá do první poloviny 19. století. Lidé si je přinášeli z poutí a náboženských slavností, z kostela, do kterého chodili. Malé kartičky zdobené barevnými ornamenty zobrazují nejčastěji patrona kostela, k němuž pak bylo možné upínat své modlitby i doma. Svaté obrázky v chudých domácnostech mohly být i jediným uměleckým dilem. V těch bohatších pak podobně sloužily domácí oltářky – často zdobené malbou či vyřezáváním.

Výstava svatých obrázků v Muzeu hlavního města Prahy se věnuje období rekatolizace v druhé polovině 17. a v 18. století,

i období po josefínských náboženských reformách a napoleonských válkách. V době největší produkce, v první polovině 19. století, se v Praze tiskem svatých obrázků zabývalo okolo šedesáti tiskárů a tiskařských dílen. Výstava se zabývá i jejich cenzurou v této době. Závěr konjunktury tisku a výroby svatých obrázků spadá do šedesátých let 19. století, kdy v rámci rostoucí konkurence zanikala řada malých pražských tiskáren a centrum tisku a výroby devoční grafiky, včetně svatých obrázků, se postupně přesunulo do vydavatelských domů v Rakousku, Německu a Francii.

Muzeum hlavního města Prahy, Na Poříčí 52, do 2. 4. 2018

Mař

Očím na odív

Výstava v Anežském klášteře přináší nový pohled na vrcholná díla středověkého umění. Zaměřuje se na jejich detail a mistrovství výzdobných technik. Jejich úroveň a dokonalost přibližuje na dílech mistrů jakými byli Mistr Vyšebrodského oltáře, Mistr Třeboňského oltáře, Mistr Svatojiříského oltáře či Mistr Litoměřického oltáře.

Při prohlídce mnoha vzácných uměleckých děl, ať již obrazů, soch či jiných artefaktů často žaseme nad krásou a náročností jejich detailního provedení a výzdoby. Jsme uchváteni dokonalostí jemné práce s mnoha různými materiály – barvami, zlatem i drahými kameny. Obdivujeme umění dnes zapomenutých technik dávných mistrů, jejichž díla přežila často těžké doby i nešetřné zacházení.

Výstava toto umění výzdoby přibližuje na proslulých dílech středověké sbírky Národní galerie v Praze. Umožňuje představit si proměnu různorodých dekorativních technik během staletí. Od detailně provedených zlatnických technik výzdoby pozadí, jakými bylo rytí či puncování, přes techniku sgrafita, různých typů zlacení či plastického dekoru, včetně náročných dezentů cínovaného reliéfu až po řemeslně jednoduché typy šablonového dekoru.

Krom samotné prohlídky vystavených pokladů středověkého malířství i sochařství můžeme využít přímo na výstavě i elektronické nosiče. S jejich pomocí se dozvíme

i mnoho doprovodných informací. Připraveny jsou také komentované prohlídky a specializované přednášky k jednotlivým tématům výzdobných technik s kurátory, restaurátory a přírodovědci. Navštívit můžete i výtvarné dílny, které představí hravou formou řadu tehdejších dílenských postupů. (Pro mládež a dospělé 27. 1. 10.00–18.00. Deskový obraz krok za krokem, pro rodiny s dětmi 28. 1. 10.30 a 14.30. Kdo má zlaté ruce?)

Výstava Očím na odív je další částí projektu, kterým Národní galerie představuje nejnovější poznatky týkající se středověkého umění.

Anežský klášter, U Milosrdných 17, Staré Město, do 20. dubna, denně kromě pondělí 10 – 18 hod.

Mař (foto Helena Fikerová)

KNIŽNÍ OKÉNKO

Ian Kershaw: Do pekla a zpět: Evropa 1914–1949

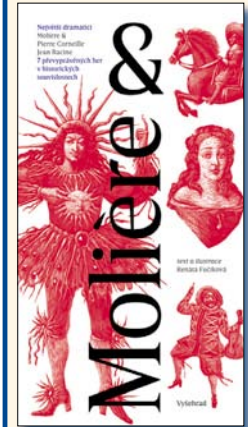
Renomovaný britský historik moderních dějin Ian Kershaw, mj. autor životopisu Adolfa Hitlera vydaného u nakladatelství Argo, se v devíti kapitolách své nové práce věnuje nejtragičtějšímu období evropských dějin 20. století. Po analýze konce „zlatého věku“ v Evropě se zabývá první světovou válkou a jejími příčinami, sleduje vzestup Hitlera a nacismu v Německu, popisuje katastrofu druhé světové války a její důsledky, včetně zárodků nového poválečného uspořádání Evropy. Hlavní příčiny evropských tragédií v první polovině 20. století vidí v růstu rasové vyhraněného nacionalismu, neslučitelných zájmech imperialistických velmocí i v důsledcích vyhraněného třídního boje, gradujícího především bolševickou revolucí v Rusku. Velmi čtivým způsobem se smyslem pro detail tak čtenářům nabízí odpovědi na otázky, které jsou stále aktuální.

www.argo.cz

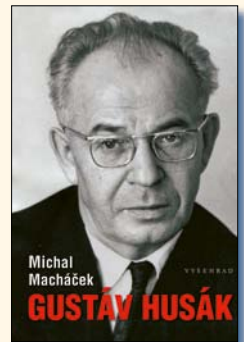
VYŠEHRAD SPOL. S R.O. VÍTA NEJEDLÉHO 15, 130 00 PRAHA 3
NAKLADATELSTVÍ PUBLISHERS LTD. TEL.: 777 492 362
info@ivysehrad.cz | www.ivysehrad.cz

Renáta Fučíková: **MOLIÈRE & 7 převyprávěných her v historických souvislostech**
Po velkém úspěchu knihy *Shakespeare* přichází R. Fučíková s druhým svazkem z ediční řady *Největší dramatičtí*. V této bohatě ilustrované knize přibližuje sedm slavných francouzských divadelních her sepsaných v 17. století. Pět Molièrových dramát podává autorka jako rozevřený komiks, zbylé od Corneillea a Racina vyprávuje. Jednotlivé hry R. Fučíková doplnila úvody a tematickými exkurzy o životě té doby.
Váz., 192 s., 398 Kč

Michal Macháček: **GUSTAV HUSÁK**

Gustáv Husák – přesvědčený komunista, vězeň i muž přitahovaný mocí. Jeho jméno je nejsilnější spojeno s obdobím tzv. normalizace 70. a 80. let, kdy přicházela na svět generace „Husákových dětí“. Kniha vychází z výzkumu dosud neznámých pramenů z českých, slovenských a ruských archivů i materiálů z rodinného archivu. Je první ucelenou monografií posledního komunistického prezidenta v české produkci.
Váz., 632 s., 598 Kč

VYŠEHRAD – EXPEDICE, Štěrbobolská 44, 102 00 Praha 10, tel.: 777 710 695
e-mail: distribuce@ivysehrad.cz PŘÍ NÁKUPU NA www.ivysehrad.cz – SLEVA 15 %

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

ZALOŽENO 1918 – Výstavní projekt k 100. výročí vzniku ČSR. V základech státnosti. Výstava představí unikátní památky z 9.–14. století, které leží v základech historie českého národa. Pětidenní expozice představuje slavnostní úvod jubilejního roku 2018. Císařská konírna, 10. 1.–15. 1. Denně od 10.00 do 18.00. Informace k dalším výstavám v rámci tohoto projektu na www.hrad.cz. **► Příběh Pražského hradu – přednášky:** 11. 1. v 17.00 Kostel Panny Marie na Pražském hradě, stejný výzkum – nové interpretace. Přednášející PhDr. J. Frolík, 25. 1. v 17.00 Archeologické nálezy hracích karet na Pražském hradě. Přednášející Mgr. J. Vlček. www.pribeh-hradu.cz

...I V PODHRADÍ

Czech Nature Photo 2018. Oceněné fotografie „sesterské“ soutěže prestižní Czech Press Photo, která sdružuje nejlepší české a slovenské fotografy. Nature Photo ukazuje přírodu celého světa tak, jak ji vidí naši fotografové, a sděluje, že každý z nás má zodpovědnost za stav přírody na celé naší planetě. Chce tím přispět k tomu, aby si lidé již od svého dětství uvědomovali, že jsou její součástí. Czech Photo Centre, Nové Butovice. Trvá do 18. 2.

NA KONCERT

Bernstein 100 let. V roce 2018 si celý hudební svět připomíná 100 let od narození „univerzálního génia“, dirigenta, skladatele a klavíristy Leonarda Bernsteina. Na koncertě zazní: L. Bernstein – Chichesterské žalm, F. Mendelssohn-Bartholdy – Symfonie č. 2 B dur op. 52 „Chvalozpěv“ na text Bible pro sóla, sbor a orchestr. R. Ziesak soprán, J. Horáková Levicová soprán, J. Březina tenor, Pražský filharmonický sbor, L. Vasilek sbormistr, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, E. Jaffe dirigent. Obecní dům, 17. 1., 19.30.

NA VÝSTAVU

Sedmíčky Josefa Lady. Retrospektivní výstava, která připomíná výročí 130 let od narození a 60 let od úmrtí tohoto českého malíře. Expozice zobrazuje téměř 400 děl, mezi nimi nejznámější obrazy, tvorbu pro děti, ilustrace časopisů, repliku umělcovy pracovny včetně osobních věcí i rodokmen jeho rodiny. Některé obrazy a ilustrace byly k vidění naposledy v roce 1957. Výstava je unikátní také interaktivními exponáty, které jsou součástí Ladovy přehlídky zcela poprvé. Galerie Tančící dům. Trvá do 1. 4. Denně 9.00–20.00.

NÁRODNÍ GALERIE

Kosmická architektura Jana Kohnpka. Kabinet představí akvarely a uhlové kresby z let 1926–46 věnované architektovním vizím, abstrahovaným kompozicím vesmírných a snových „měst.“ Grafický kabinet Veletržního paláce, 3. patro. Trvá do 11. 3.

ZA ROHEM

Martin Homola – Domov můj, svědectví portréty. Výstava portrétních fotografií lidických a ležáckých převrhů. Památník Lidice. Denně 9.00–16.00, duben 9.00–18.00. Trvá do 30. 4. **► Stavíme nové Lidice.** Nová stálá expozice Památníku Lidice představuje výstavbu nových Lidic, jejich architekturu, bytovou kulturu a každodenní život. Rodinný dům, ulice Osady Ležáků, čp. 116. 1. patro Lidické galerie. Komentované prohlídky vždy v 11.00, 12.00, 13.00 a 14.00. www.lidice-memorial.cz

NA VÝLET

Když půlnoc odbíjí. Výstava představí návštěvníkům muzea pestrou ukázkou hodin a hodinek nejrůznějších typů a velikostí – od kapesních či náramkových přes budíky a stolní chronometry až po nástěnné či podlahové hodiny. Výstavu doplní sbírka kalendářů, dobové fotografie a pohlednice poděbradských květinových hodin a nejrůznější sbírkové předměty. Trvá do 2. 2. Denně 9.00–17.00. Polabské muzeum Poděbrady. **► Výstava: Klenoty a šperky králů.** Nadace Kutná Hora – památka UNESCO autorská výstava mistra uměleckých řemesel, klenotníka a šperkaře pana Jiřího Urbana. Přijďte se pokochat královskými korunami, křížem pro papeže Jana Pavla II. nebo šperky pro královnu Alžbětu II. Kaple Dačického domu, Kutná Hora. Potrvá do 12. 1.

NEBE NAD HLAVOU

V lednu bude *Měsíc* nejbližší Zemi 1. 1. ve 23:00 (357 tis. km), nejdále 15. 1. ve 3:00 (406 tis. km). V první polovině noci 26. a 27. 1. bude v blízkosti Aldebaranu (Býk). Těšit se můžeme na dva úplňky: 2. 1. ve 3:23 a 31. 1. ve 14:27. Nov nastane 17. 1. ve 3:16. **► Slunce** vstoupí 20. 1. ve 4:09 do znamení Vodnáře. Země je Slunci nejbližší 3. 1. v 7:00 (147 mil km). **► Planety** pozorovatelné v lednu najdeme ráno nad jv. v souhvězdí Vah se 7. 1. setkají *Mars* (+1,4 mag) a *Jupiter* (-1,9 mag), 9. 1. se přidá *Měsíc* v poslední čtvrti v konjunkci (4:00) se Spikou (Panna). V seskupení, které pár dnů vydrží, můžeme nalézt i hvězdu Antares (Štír). Počátkem měsíce zde nízkou nad obzorem mizí *Merkur* (-0,3 mag) spolu se *Saturnem* (+0,5 mag) v červácích vycházejícího Slunce. **► Maximum** rychlého a bohatého meteorického roje *Kvadrantid* 3. 1. ruší úplněk. **OS, wi**

Distribuci Listů Prahy 1 podporuje Městská část Praha 1

